

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 K 035796 20 Kž 2
Sarajevo, 08.05.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Marića kao predsjednika vijeća, Dragana Čorlije i Emira Neradina kao članova vijeća, uz učešće Senke Herić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenih B.M., R.E., M.B., S.H., E.V., A.A., A.V., E.M., H.M. i Dž.H. zbog krivičnih djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. i Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1., u vezi sa članovima 55. i 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, a osumnjičeni E.M. i zbog krivičnog djela Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. istog zakona i osumnjičeni M.B. zbog krivičnog djela iz člana 74. Zakona o nošenju i držanju oružja i municije Kantona Sarajevo, odlučujući o žalbama branilaca osumnjičenih B.M., R.E., M.B., S.H., E.V., A.A., A.V., E.M., H.M. i Dž.H., advokata Omara Mehmedbašića, Damira Kočo, Muhidina Kapo, Dijane Hasić, Kerima Čelika, Seada Zijadića, Senada Kreho, Emira Gazića, Dejana Vračića i Mirze Kovača, izjavljenih protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035796 20 Kv 4 od 06.04.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.05.2020. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalbe branilaca osumnjičenih A.A., R.E., E.V. i H.M. se djelimično uvažavaju, a povodom tih žalbi po službenoj dužnosti, na osnovu člana 324. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine i u odnosu na osumnjičene B.M., M.B., S.H., A.V., E.M. i Dž.H., ukida se rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035796 20 Kv 4 od 06.04.2020. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Osumnjičeni B.M., R.E., M.B., S.H., E.V., A.A., A.V., E.M., H.M. i Dž.H. se imaju pustiti na slobodu odmah po prijemu ovog rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035796 20 Kv 4 od 06.04.2020. godine prema osumnjičenim B.M., R.E., M.B., S.H., E.V., A.A., A.V., E.M., H.M. i Dž.H. protiv kojih se vodi istraga zbog krivičnih djela Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 2. i Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga iz člana 238. stav 1., u vezi sa članovima 55. i 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), a osumnjičeni E.M. i zbog Krivičnog djela Nedoovoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 371. stav 1. istog zakona, i osumnjičeni M.B. zbog krivičnog djela iz člana 74. Zakona o nošenju i držanju oružja i municije Kantona Sarajevo, produžen je pritvor za 2 (dva) mjeseca koji im, po tom rješenju, može trajati do 26.04.2020. godine, ili do nove odluke suda. Osumnjičenim je pritvor produžen iz razloga propisanih u članu 146. stav 1. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH).

Protiv navedenog rješenja žalbe su izjavili branioci svih osumnjičenih.

U žalbi branioca osumnjičenog B.M., advokata Omara Mehmedbašića, nisu izričito navedeni žalbeni osnovi, ali iz sadržaja žalbe proizlazi da se pobija pravilnost činjeničnog stanja u odnosu na pritvorski razlog iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH I predlaže da se pobijano rješenje preinači na način da se osumnjičenom ukine mjera pritvora ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branilac osumnjičenog R.E., advokat Damir Kočo, u žalbine ne navodi izričito žalbene osnove, ali iz sadržaja žalbe proizlazi da pobija zakonitost i pravilnost činjeničnog stanja u odnosu na pritvorski razlog iz kojeg je pritvor produžen, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači na način da se osumnjičeni odmah pusti na slobodu ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branilac osumnjičenog M.B., advokat Muhidin Kapo, žalbom pobija navedeno rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači na način da se osumnjičenom ukine mjera pritvora ili da mu se umjesto pritvora odrede mjere zabrane, ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branilac osumnjičenog E.V., advokat Kerim Čelik, žalbom pobija navedeno rješenje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se osumnjičenom ukine pritvor i da mu se shodno odredbama ZKP FBiH izrekne adekvatna mjera zabrane.

Branilac osumnjičenog A.A., advokat Sead Zijadić, žalbom pobija navedeno rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se isto preinači na način da se osumnjičeni odmah pusti na slobodu ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Branilac osumnjičenog A.V., advokat Senad Kreho, žalbom pobija navedeno rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i bitne povrede odredaba Krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d), i). i k). ZKP FBiH sa prijedlogom da se žalba uvaži i preinači pobijano rješenje tako da se osumnjičeni odmah pusti na slobodu ili da se žalba uvaži i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno postupanje.

Branilac osumnjičenog E.M., advokat Emir Gazić, žalbom pobija navedeno rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači na način da se osumnjičeni odmah pusti na slobodu ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje

Branilac osumnjičenog H.M., advokat Dejan Vračić, žalbom pobija navedeno rješenje zbog bitne povrede odredaba Krivičnog postupka, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači na način da se ukine pritvor prema osumnjičenom ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje

Branilac osumnjičenog Dž.H., advokat Mirza Kovač, žalbom pobija navedeno rješenje zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da se pobijano rješenje preinači na način da se pritvor osumnjičenom ukine, ili da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu člana 321. u vezi sa članom 338. ZKP FBiH, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Sadržaj žalbenih prigovora branilaca osumnjičenih opredjelili su ovaj sud da primarno ispita zakonitost pobijanog rješenja u vezi ukazivanja branilaca osumnjičenih A.A., R.E., E.V. i H.M. u kojim se iznosi stav da je u pobijanom rješenju u odnosu na ove osumnjičene povrijeđena prezumpcija nevinosti, a nasuprot odredbama člana 6. stav 2. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) i člana 3. stav 1. ZKP FBiH.

Osporavajući zakonitost prvostepenog rješenja branilac osumnjičenog A.A. u žalbi ističe da je u obrazloženju pobijanog rješenja (kako kod kolektivnog obrazlaganja posebnog zakonskog razloga - strana 84. posljednji pasus, tako i kod individualnog iznošenja posebnog zakonskog razloga za pojedine osumnjičene iz člana 146. stav 1. tačka c) ZKP FBiH - strana 88. i 89.) prvostepeni sud prepisujući sadržaj naredbe o sprovođenju istrage konstatovao dokazanim izvršenje samog krivičnog djela koje se osumnjičenima stavlja na teret i to prije okončanja glavnog pretresa, odnosno u postupku odlučivanja o trajanju pritvora prema osumnjičenima kada se cijeni samo postojanje osnovane sumnje a ne

apsolutnu dokazanost odlučnih činjenica od kojih zavisi ocjena suda o krivici osumnjičenog, na koji način je sud postupio suprotno odredbi člana 6. stav 2. EKLJP kao i odredbe člana 3. stav 1. ZKP FBiH. Branilac se pozvao i na stav ovog suda zauzet u rješenju broj 03 0 K 016380 18 Kž 3 od 11.07.2018. godine.

Branilac osumnjičenog E.V. žalbom ukazuje da navodi pobijanog rješenja ... “nesporno je da su osumnjičeni u konkretnoj pravnoj stvari u period od šest mjeseci u sastavu grupe za organizovani kriminal nabavljali veću količinu opojne droge, a po tom istu transportovali na različite lokacije, skrivali i prepakivali u manja pakovanja pogodna za dalju prodaju” (strana 84.), kao i navodi ... “nesporno je da se radi o organizovanoj grupi ljudi, a što proizilazi iz naredbe o sprovođenju istrage”, kao i navodi ... “sasvim je siguran zaključak da su sve naprijed navedene radnje osumnjičeni preduzimali u cilju pribavljanja imovinske koristi na nedozvoljen način prodajom”, predstavljaju navode kojima je prvostepni sud grubo prekršio presumpciju nevinosti koju njegovom branjeniku garantuje Ustav BiH, te član 3. stav 1. ZKP FBiH kao i član 6. stav 2. EKLJP. I ovaj branilac se pozvao na stav ovog suda iskazan u rješenju broj 03 0 K 016380 18 Kž 3 od 11.07.2018. godine.

Istovjetne žalbene prigovore prethodnim istakao je i branilac osumnjičenog R.E. ukazujući da navodi suda ... “dakle, radi se o konkretnim radnjama koje osumnjičeni preduzima..... i u kojim neposredno učestvuje” mogu predstavljati razlog osuđujuće presude, a ne razlog rješenja kojim se pritvor produžava, budući da je postupak u fazi istrage, te da u odnosu na njegovog branjenika još uvijek važi pretpostavka nevinosti. U prednjem branilac vidi kršenje osnovnog načela ZKP FBiH.

Branilac osumnjičenog H.M. je u žalbi naveo da je prvostepeni sud u vezi zaključka o postojanju iteracijske opasnosti u odnosu na njegovog branjenika u obrazloženju na strani 90. - posljednji pasus, na strani 91.- prvi pasus, prekršio načelo presumpcije nevinosti i da je na taj način povrijedio odredbu člana 6. stav 2. EKLJP.

Ovi žalbeni prigovori branilaca osumnjičenih dovode u pitanje zakonitost pobijanog rješenja.

U cilju provjere prednjih žalbenih prigovora ovaj sud je izvršio detaljan uvid u relevantne dijelove obrazloženja prvostepenog rješenja, te je ustanovio da (počev od 85. stranice u njenom trećem pasusu pa do posljednje stranice rješenja), kod ocjene opšteg uslova, ali i kod iznošenja razloga u odnosu na posebni pritvorski osnov iz člana 146. stav 1. tačke c) ZKP FBiH i u odnosu na svih deset osumnjičenih, prvostepeni sud iznosi brojne konstatacije koje se odnose na njihovo inkriminisano djelovanje, koje objektivno ostavljaju snažan utisak da se radi o jasnoj sudskoj objavi da su ovi osumnjičeni izvršili predmetna krivična djela (obuhvaćena naredbom o sprovođenju istrage), iako se u ovoj fazi postupka zaključivanje suda kada je u pitanju osnovana sumnja kao opšti uslov može

kretati isključivo u okvirima izjave da su ova lica samo osumnjičena da su izvršili konkretna krivična djela zbog kojih je protiv njih otvorena istraga. Da je riječ o kardinalnom kršenju prezumpcije nevisnosti slikovito ilustruje sadržaj obrazloženja iz posljednjeg pasusa na 86. strani u kome se, pored ostalog, navodi da je nesporno da su osumnjičeni u konkretnoj pravnoj stvari u period od šest mjeseci u sastavu grupe za organizovani kriminal nabavljali veću količinu opojne droge, a potom istu transportovali na razne lokacije, skrivali i prepakivali u manja pakovanja, zatim da su u periodu od šest mjeseci preduzeli niz krivičnopравnih radnji što ukazuje da se navedenim nisu bavili sporadično s vremena na vrijeme nego je to bila vrsta zanimanja za sve učesnike u nesporno uigranoj i razgranatoj mreži nabavki i preprodaje opojne droge, te da je nesporno da se radi o organizovanoj grupi ljudi sa podijeljenim ulogama, te da je sasvim siguran zaključak da su sve naprijed navedene radnje osumnjičeni preduzimali u cilju pribavljanja imovinske koristi na nedozvoljen način prodajom i imajući u vidu sve naprijed navedeno radi se o sasvim utvrđenim činjenicama iz kojih proizilazi upornost, drskost i bezobzirnost lica. Potpuno istovjetne konstatacije sadržane su i u nastavku obrazloženja u odnosu na svakog pojedinog osumnjičenog.

Dakle, po ocjeni ovog suda opisanim konstatacijama (kod razmatranja osnovane sumnje ali i posebnog pritvorskog osnova i u odnosu na svih deset osumnjičenih) izraženim u postupku odlučivanja o trajanju pritvora prema osumnjičenim, kada sud cijeni samo postojanje osnovane sumnje ali ne i apsolutnu dokazanost odlučnih činjenica od kojih zavisi ocjena suda o krivici osumnjičenih, sud je postupio suprotno odredbi člana 6. stav 2. EKLJP (koja propisuje da se svako ko je optužen za krivično djelo smatra nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica shodno zakonu), kao i odredbi člana 3. stav 1. ZKP FBiH (koja propisuje da se svako smatra nevinim za krivično djelo dok se pravosnažnom presudom suda ne utvrdi njegova krivica), te je na taj način povrijedio pretpostavku nevinosti osumnjičenih A.A., R.E., E.V. i H.M., kojom je sud vezan sve dok se njihova krivica pravosnažno ne dokaže u skladu sa zakonom.

Kako su prednji žalbeni razlozi zbog kojih je ovaj sud donio odluku u korist osumnjičenih A.A., R.E., E.V. i H.M. od koristi i za osumnjičene B.M., M.B., S.H., A.V., E.M. i Dž.H., u kom pravcu se nisu kretali žalbeni prigovori njihovih branilaca, odnosno braniteljica S.H. koja nije ni izjavila žalbu na prvostepeno rješenje, ovaj sud je primjenom odredbi člana 324. ZKP FBiH, odnosno instituta *beneficium cohaesionis*, postupajući po službenoj dužnosti, uzeo u obzir da takva žalba postoji i u korist ranije navedenih osumnjičenih.

Iz navedenih razloga ovaj sud je po osnovu člana 337. stav 3. ZKP FBiH djelimičnim uvažanjem žalbi branilaca osumnjičenih A.A., R.E., E.V. i H.M., a u odnosu na osumnjičene B.M., M.B., S.H., A.V., E.M. i Dž.H. primjenom člana 324. istog zakona, ukinuo prvostepeno rješenje i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje.

Pri ponovnom odlučivanju prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rješenjem, pa će, nakon brižljive i savjesne ocjene svih relevantnih činjenica i dokaza, donijeti zakonitu i pravilnu odluku.

Iz sadržine osporavanog rješenja, kao i rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 K 035796 20 Kv 3 od 26.02.2020. godine, koje mu je prethodilo, a koje je ukinuto rješenjem Vrhovnog suda broj 09 0 K 035796 20 Kž od 23.03.2020. godine, pritvor osumnjičenim B.M., R.E., M.B., S.H., E.V., A.A., A.V., E. M., H.M. i Dž.H. je mogao trajati do 26.04.2020. godine. Predmetni spis je ovom sudu na odlučivanje po žalbama dostavljen dana 27.04.2020. godine. Kako rješenje kojim je osumnjičenim produžen pritvor do 26.04.2020. godine nije postalo pravosnažno do tog dana, jer je isto ukinuto u dva navrata i vraćeno prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, onda je prestao postojati osnov za zadržavanje osumnjičenih B.M., R.E., M.B., S.H., E.V., A.A., A.V., E.M., H.M. i Dž.H., zbog čega se isti imaju pustiti na slobodu odmah po prijemu ovog rješenja.

Zapisničar
Senka Herić,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Marić,s.r.